

Guide til godt naboskab

Vi er af naboer blevet gjort opmærksom på, at nogle synes det kan være lidt svært, når man møder en borger med handicap. Man kan blive lidt usikker på, hvad man skal sige og gøre. Vi vil her give nogle ideer til, hvordan mødet bliver ubesværet og positivt.

Vi har jo udvidet, og det betyder at man nu også kan møde ældre mennesker, som har brug for hjælp, fordi de har fået en diagnose indenfor demensområdet, og derfor afsluttes denne skrivelse med et afsnit om, hvad man kan gøre, hvis man møder en af dem.

Venlig hilsen jeres naboer på tilbuddene til handicappede og ældre med demens i Ebberød

Anette Schubert, Leder af Boligerne Rude Skov

Jens P. Sarring, Leder af Værkstederne ved Rude Skov

Merete Lund, Leder af dagtilbuddene

Hvordan omtaler man beboerne m.fl.?

Der har været mange betegnelser for borgere med handicap gennem tiden. Faktisk har Ebberød lagt navn til – i hvert fald en sjællandsk – udgave: En "ebbe". Nu om dage taler vi om "borgere med fysisk eller psykisk funktionshæmning". Det er præcist, fordi det netop handler om et menneske, som er stoppet / hæmmet i sine funktioner. Men det er også en langt og knudret betegnelse, så man kan i stedet tale om "en borger med handicap", eller "et menneske med handicap".

Vi synes, der er en pointe i at tale om et menneske med handicap i stedet for at tale om "en handicappet", som mange kommer til at gøre. Hvis man siger "en handicappet" gør man handicappet og mennesket til ét. Hvis man taler om et menneske med handicap, ser man på mennesket først og handicappet i anden omgang. Lige som man nødt vil blive kaldt "den synshæmmede" eller "den Parkinson-syge", fordi man bruger briller eller har netop den sygdom.

Hvad er det for handicap?

Nogle har et fysisk handicap, som typisk er medfødt og kan give vanskeligheder med at bevæge sig, spise og eller tale. Det er fx beboere, som bliver kørt rundt i kørestole og på senge.

Andre har et psykisk handicap, som fx kan være autisme. Autismen giver sig udslag i begrænset sprog, gentagelser af handlinger og i begrænsede evner til at begå sig socialt. Det er fx beboere, I kan møde, der "opfører sig mærkeligt" og som det kan være svært at vide, hvordan man skal tale med.

Mange af beboerne med et fysisk handicap er også udviklingshæmmede – det vil sige, at deres måde at tænke på ikke er alderssvarende. Mennesker med handicap er - som alle andre mennesker - forskellige. Det vil sige, at nogle er generte og tilbageholdende og andre mere ligefremme i kontakten til fremmede mennesker.

I Botilbud Rude Skov har beboerne fysiske handicap og mange har også et psykisk handicap. På værkstederne gør det samme sig gældende, men her har brugerne gennemgående mindre handicap end på botilbuddet. På Bo- og dagtilbud Gefion har beboerne autisme.

Hvordan hilser man på, når man møde en nabo med et handicap?

Hils som udgangspunkt på en nabo med handicap, som alle andre naboer. Sig "hej", "god dag", når I passerer hinanden. Stop evt. op og tal om vejret. Gør det som virker naturligt.

Hils direkte på beboeren og ikke kun til medarbejderen, der evt. er med. Hvis der er en medarbejder med, så er det hans/hendes ansvar at gå ind og hjælpe samtalen videre ud fra sit kendskab til beboeren.

Naboen med handicap taler måske uforståeligt, fordi de ikke har udviklet et sprog. Så kan det være svært – ja umuligt – at forstå, hvad de siger. Så er det ok at sige: "Jeg forstår ikke lige, hvad du siger, men hav en fortsat god dag".

Nogle har en tommelfingerregel om, at man taler til en voksen, der er som et barn indeni. Det er i mange tilfælde ikke helt galt, men vi vil opfordre til, at man tiltaler beboerne som et voksent menneske, og så tilpasser samtalen fra da af.

Nogle naboer med handicap kan have meget på hjertet, og så er det helt i orden, at man går høfligt videre eller stopper samtalen med et "jeg bliver nødt til at gå nu" eller "det var hyggeligt at tale med dig".

Man skal også holde sig for øje, at naboer med handicap også er forskellige og i forskelligt humør, så nogle kan også være generte eller ikke lige i stemning til at hilse på. Og så går man blot forbi.

Hvordan man hilser på, når man møder en nabo med demens.

Mennesker med demens har brug for, at blive mødt imødekomende af deres lokalsamfund. En del beboere går dagligt ture, og nogle kan finde hjem igen, andre kan ikke. Hvis du møder en nabo med demens, kan du tiltale vedkommende, som alle andre. Hvis du bliver i tvivl om, om de er i stand til at finde hjem, så kan du evt. spørge hvor de bor. Det er ikke sikkert vedkommende er i stand til at svare, og måske svarer de med en adresse, som er det tidligere sted de boede. Her må du vurdere, om der er sammenhæng i det den ældre siger, adressen og det at ville gå til den.

Det er nogle gange muligt, at "holde" på den ældre ved at samtale om det den ældre siger, og forsøg ikke at realitetskorrigere, det kan man ikke. Tilbyde evt. en pause i en havestol eller en kop kaffe.

De fleste af de beboere der forlader plejecentret, har en GPS på sig, og det betyder, at vi kan spore og hente hjem. Enkelte vil dog ikke tage den med, og så er situationen en anden.

Derfor er vi meget glade for en opringning, hvis i møder en nabo som virker konfus og usammenhængende.

Hvad hvis man føler sig utryg?

De mennesker med handicap, der bor og kommer i Ebberød er ikke farlige. Der hvor man alligevel kan blive utryg, er hvis beboeren opfører sig noget anderledes, end man er vant til. Så går man bare forbi eller over på den anden side af fortovet. Det er ikke anderledes, end hvis man møder en fuld mand nede i Birkerød hovedgade og ikke lige orker at tale med ham. Man skal ikke overskride sine grænser i overdreven tolerance. Det samme er gældende for de naboer, som bor i plejecentret og har en demensdiagnose.

Hvad gør man i situationer ud over det normale?

I nødsituationer skal man altid kontakte 112 for hjælp fra ambulance eller politi. Det gælder uanset om en borger har eller ikke har handicap eller en demensdiagnose.

Hvis man møder en borger, der er faldet, ikke kan komme videre i sin kørestol eller lignende så hjælp til ud fra almindelig omsorg og sund fornuft.

Hvis man står i en situation - med en borger fra vores tilbud – man ikke kan håndtere, kan man ringe til os på 4611 3650 eller 4611 4940 om dagen (administrationen) eller 4611 4980 aften/nat (en afdeling på Botilbud Rude Skov). Alt efter situationens art kommer den medarbejder der modtager opkaldet, og/eller kontakter en leder, der vil forsøge at afhjælpe situationen yderligere

Hvis det handler om en nabo med demens, kan du i dagtimerne også bruge 46114940, og i aften og nattetimer kan du benytte 4611 3470.

Bemærk at det ikke nødvendigvis er en borger fra vores tilbud, du har kontaktet os omkring, og på grund af tavshedspligten vil vi ikke kunne oplyse dig om det er tilfældet, og hvad vi gør for at følge op.

Kom på besøg!

Man kan som nabo give sig selv den oplevelse at komme over på værkstederne eller over i cafeen (hverdage fra 9-14.30), her har i mulighed for at købe kaffe, kage og is, og børnene kan komme og købe slik. Hvis I skal købe en lille gave, så er der altid åbent i dagtimerne 8:30-15:30, hvor man kan komme og købe hjemmeproducerede gaver. Gå bare ind ad døren i nr. 7 eller nr. 9 og gå op på værkstederne på første sal og spørg dig frem. Du kan købe fuglehuse, lædervarer og smykker i alle prisklasser.

I Boligerne Rude Skov inviterer vi til Juletræstænding for naboer til Boligerne Rude skov sammen med beboerne, altid inden 1. søndag i advent, så hold øje med postkasser og evt. orientering fra Fælleshusforeningen/Grundejerforeningen.

Hvis du vil vide mere:

- Facebook: Søg "Værkstederne ved Rude Skov"
- www.Rudersdal.dk: Søg Botilbud Rude Skov, Plejecenter Rude Skov eller Værkstederne ved Rude Skov
- Viden om holdninger og handicap v. Det Centrale Handicapråd:
http://www.dch.dk/sites/default/files/Viden%20om%20holdninger%20og%20handicap_0.pdf